

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 90)

z dnia 9 września 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 90)

9 września 2025 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Truskolaskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2025) 353, 410, 503, 504, 825, 826 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej), COM(2025) 358, 369, 370, 371, 376, 377, 379, 383, 387, 389, 391, 394, 402, 403, 411, 413, 414 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), C(2025) 4607, COM(2025) 355, 360, 363, 364, 366, 368, 372, 374, 378, 384, 392, 395, 420, 525, 528, 529 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);
- II. w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. zalecenie dotyczące decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie wspólnego obszaru sanitarnego i fitosanitarnego między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w odniesieniu do Wielkiej Brytanii oraz w sprawie połączenia systemów handlu emisjami gazów cieplarnianych Zjednoczonego Królestwa i Unii Europejskiej (COM(2025) 408 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ignacy Niemczycki** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz, Joanna Heger, Monika Włodarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej; **Tomasz Jaroszyński** – naczelnik Wydziału Prawa Europejskiego i Międzynarodowego w Biurze Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji oraz **Natalia Firlej** – specjalista ds. finansów publicznych w BEOS.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Stwierdzam kworum.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji, ministrów, a także towarzyszące im osoby.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2025) 353, 410, 503, 504, 825, 826, w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2025) 358, 369, 370, 371, 376, 377, 379, 383, 387, 389, 391, 394, 402, 403, 411, 413, 414, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2025) 355, 360, 363, 364, 366, 368, 372, 374, 378, 384, 392, 395, 420, 525, 528, 529, C(2025) 4607. Czy do wymienionych przeze

mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję?

Nie widzę uwag. **Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 8 ust. 2 ustawy zalecenia dotyczącego decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie wspólnego obszaru sanitarnego i fitosanitarnego między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w odniesieniu do Wielkiej Brytanii oraz w sprawie połączenia systemów handlu emisjami gazów cieplarnianych Zjednoczonego Królestwa i Unii Europejskiej (COM(2025) 408 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska. Rząd reprezentuje sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych pan Ignacy Niemczycki. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Ignacy Niemczycki:

Dzień dobry, panie przewodniczący, dzień dobry panom posłom i paniom posłankom.

Utworzenie wspólnego obszaru sanitarnego i fitosanitarnego oraz połączenie systemu handlu emisjami gazów cieplarnianych zostały wskazane jako obszary przyszłej współpracy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w czasie szczytu w Londynie 19 maja. Stało się to możliwe przede wszystkim dlatego, że strona brytyjska zgodziła się na pełne i dynamiczne dostosowywanie się regulacyjne i zgodziła się na uznanie jurysdykcji TSUE oraz wkładu finansowego do budżetu unijnego. Teraz wkraczamy w fazę negocjacyjną i jej początkiem jest przyjęcie przez Radę mandatu negocjacyjnego dla Komisji Europejskiej. De facto ten dokument, który dzisiaj mamy na stole, jest takim mandatem. Rząd popiera decyzję Rady dotyczącą rozpoczęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem. Popieramy także określone w decyzji parametry stanowiska UE na potrzeby negocjacji.

Dostrzegamy korzyści dla Polski z zawarcia obu umów. Chociaż umowa o handlu i współpracy zawiera już dzisiaj przepisy regulujące kwestie fitosanitarne, to już od 2021 r. nie mamy sytuacji działania w jednym obszarze po wyjściu Zjednoczonego Królestwa z UE. UE i Zjednoczone Królestwo posiadają dzisiaj odrębne regulacje fitosanitarne, tzw. SPS. Oznacza to bariery administracyjne, opóźnienia w handlu i transporcie oraz jego wyższe koszty. Dla mniejszych firm prowadzenie działalności w obecnych warunkach przestaje być opłacalne. Sytuacja jest trudniejsza dla firm ze Zjednoczonego Królestwa. UE jest największym rynkiem dla brytyjskiego sektora rolno-spożywczego, na który przypada 67% wartości sprzedaży.

Strona brytyjska ustala dzisiaj własne standardy bezpieczeństwa żywności oraz zdrowia roślin i zwierząt. Oznacza to, że brytyjskie firmy, które eksportują towary rolne i rolno-spożywcze ze Zjednoczonego Królestwa do UE, muszą wykazać ich zgodność z przepisami unijnymi. Z kolei Zjednoczone Królestwo jest dla UE ważnym kierunkiem eksportu towarów rolno-spożywczych. Eksport do Zjednoczonego Królestwa stanowi 23% eksportu UE do krajów trzecich. W 2024 r. wartość tego unijnego eksportu wyniosła ok. 54 mld euro, w tym z Polski w 2024 r. ok. 4,4 mld euro. Zatem dla eksportu rolno-spożywczego z Polski kierunek brytyjski jest drugim po Niemczech.

Teraz europejscy eksporterzy podlegają wprowadzonym przez Zjednoczone Królestwo wymogom i kontrolom granicznym – tzw. system BTOM – stanowiącym istotne obciążenie administracyjne, finansowe i logistyczne. Dla Polski kluczowe jest to, że umowa o wspólnym obszarze sanitarnym i fitosanitarnym zniesie konieczność prowadzenia kontroli fitosanitarnych oraz weterynaryjnych oraz wyeliminuje konieczność certyfikacji eksportowej. To ważne, ponieważ oznacza brak dodatkowych kosztów dla polskich eksporterów i zmniejszenie nakładów pracy inspekcji.

Sytuacja jest podobna w przypadku obszaru handlu emisjami. UE i Zjednoczone Królestwo, zawierając umowę o handlu i współpracy, zadeklarowały współpracę przy ustaleniu opłat za emisję gazów cieplarnianych oraz gotowość do powiązania w przyszłości unijnego i brytyjskiego systemu ETS. Do tej pory to nie nastąpiło. Obawa po stronie brytyjskiej jest taka, że wprowadzenie systemu CBAM w Unii Europejskiej doprowadzi do zwiększenia kosztu eksportu. Po stronie unijnej analogicznie też jest taka obawa, ponieważ Brytyjczycy też planują wprowadzić swój system CBAM. Żeby uniknąć tych opłat, musimy dążyć do współdziałania tych dwóch systemów ETS. Zwróć jeszcze uwagę na to, że cena uprawnień w ETS brytyjskim jest niższa niż w ETS unijnym. Połączenie tych systemów może pozytywnie wpłynąć na cenę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Jan Mosiński. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Jan Mosiński (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie ministrze, Wysoka Komisjo, faktycznie mam do przedstawienia w skrótovej formie opinie w sprawie zalecenia dotyczacego decyzji Rady upowazniajacej do rozpoczecia negocjacji miedzy Unia Europejska a Zjednoczonym Krolestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Polnocnej. Mankament tego dokumentu jest to, ze dotyczy dwuch, jakze rozbieznych zagadnien, bo z jednej strony mamy kwestie z obszaru sanitarnego i fitosanitarnego, a z drugiej strony mamy handel emisjami gazow cieplarnianych, co moze troche utrudnic referowanie tego dokumentu. Ale ad rem.

Tak jak juz pan minister wspomniat, przedmiotem zalecenia KE jest uzyskanie od Rady upowaznienia do otwarcia negocjacji ze Zjednoczonym Krolestwem, jezeli chodzi o ustanowienie wspolnego obszaru sanitarnego i fitosanitarnego, co bez watpienia usprawni funkcjonowanie miedzy Unia Europejska a Zjednoczonym Krolestwem. Bo do tej pory dzialaja dwa odrębne obszary, jak mowil tu pan minister, dotyczace kwestii sanitarnych i fitosanitarnych, charakteryzujace sie wzajemnymi kontrolami granicznymi oraz wymogami certyfikacji i prenotyfikacji. Utworzenie wspolnego obszaru sanitarnego bez watpienia ulatwi handel produktami rolno-spozywczymi miedzy Zjednoczonym Krolestwem a Unia Europejska, eliminujac koniecznosc uzyskiwania wiecekszości certyfikatow kontroli granicznych, a tym samym likwidujac bariery handlowe i koszty administracyjne. Mysle, ze ta kwestia jest godna poparcia. Wspolpraca i te porozumienia zmierzaja do bardziej zintegrowanej i szczegolowej wspolpracy sektorowej miedzy stronami, czyli Unia Europejska a Zjednoczonym Krolestwem Wielkiej Brytanii.

Jezeli chodzi o polaczenie systemu handlu emisjami, to unijny i brytyjski system handlu uprawnieniami do emisji gazow cieplarnianych, choc pierwotnie podobne, niestety od roku 2021 zaczely sie rozchodzic pod wzgledem zakresu i poziomu uprawnien. To tez wskazal w swoim wystapieniu pan minister. Zatem z punktu widzenia interesow stron powiazanie tych systemow ma na celu wsparcie celow klimatycznych, zwiekszenie plynnosci rynkow emisji, poprawe rownych szans konkurencji oraz zmniejszenie ryzyka tzw. ucieczki emisji.

Wsród kluczowych zasad mandatu decyzyjnego znajduja sie takie trzy podstawowe kwestie, jak dynamiczne dostosowanie, czyli zasada, ktora zaklada ciagle i automatyczne przyjmowanie przez Zjednoczone Krolestwo unijnego *acquis* w negocjowanych obszarach, co ma zapobiegac powstawaniu nowych barier handlowych i znieksztalcen. Kolejny obszar to jednolite interpretacje prawa, ktore przewiduje, ze prawo unijne w relacjach wzajemnych bedzie interpretowane i stosowane zgodnie z orzecnictwem Trybunalu Sprawiedliwosci Unii Europejskiej, co ma zapewnic jego jednolitość i przewidywalnosc. Trzecia kwestia to mechanizmy rozwiazywania sporow. Przewiduje sie moznosc formalnego rozstrzygania sporow, ktore nie zostana rozwiazane na poziomie roboczym, z uwzglednieniem wyklacznie kompetencji Trybunalu Sprawiedliwosci Unii Europejskiej w zakresie interpretacji prawa unijnego.

Jezeli chodzi o geneze dokumentu, pan minister rowniez o tym wspomniat, jego zrodlo znajduje sie we wspolnym porozumieniu przyjetym na szczycie Unia Europejska – Zjednoczone Krolestwo w dniu 19 maja 2025 r. Jest rezultatem wstepnych rozmow na temat ustanowienia politycznych ram dla przyszlych negocjacji. Dokument stanowi rowniez odpowiedz na praktyczne wyzwania w relacjach miedzy UE a Zjednoczonym Krolestwem.

Jezeli chodzi o obszar fitosanitarny i sanitarny, to przypomne Wysokiej Komisji, ze w polskim systemie prawnym mamy sześć istotnych ustaw, ktore w jakis sposob do tej kwestii sie odnosza i ja reguluja. To sa ustawy o bezpieczenstwie zywnosci i zywienia, o ochronie zwierzat oraz zwalczaniu chorob zakaźnych zwierzat, ochronie roslin przed fitofagami, o Panstwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej i Panstwowej Inspekcji Ochrony Roslin i Nasiennictwa.

Jezeli chodzi o ocene skutkow spolecznych, gospodarczych i finansowych dokumentu, to ten dokument jako zalecenie otwarcia negocjacji nie wywohuje na etapie poczatkowym jakichkolwiek bezposrednich skutkow prawnych, ale ostateczne konsekwencje beda zalezec od tresci porozumienia, jakie zostanie zawarte miedzy stronami. Niemniej jednak w dokumencie zrodlowym wskazano nastepujace potencjalne skutki. Jesli chodzi o skutki spoleczne i gospodarcze, to ustanowienie wspolnego obszaru sanitarnego i fitosanitarnego ulatwiloby handel produktami

rolno-spożywczymi, eliminując konieczność certyfikatów i kontroli. Przyczyniłoby się to do zwiększenia konkurencyjności. Natomiast powiązanie systemów ETS ma z kolei zmniejszyć zdaniem autorów tego dokumentu ryzyko ucieczki emisji i zniekształcenia konkurencji oraz wyeliminować potrzebę stosowania mechanizmów dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji gazów cieplarnianych.

Jeżeli chodzi o stanowisko strony rządowej, to pan minister już je przedstawił. Z punktu widzenia interesów Polski istotne jest, aby Zjednoczone Królestwo nie stosowało niższych standardów produkcji – mówię o kwestiach sanitarnych i fitosanitarnych – niż te, które obowiązują w Unii Europejskiej, zwłaszcza jeżeli chodzi o dobrostan zwierząt, a także nie różnicowało wymagań importowych w stosunku do Polski, co jest istotne na przykład w przypadku hodowli ziemniaków.

Jeżeli natomiast chodzi o skutki prawne tego dokumentu, to przyjęcie projektowanej decyzji upoważni Komisję Europejską do prowadzenia w imieniu Unii Europejskiej negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w sprawach obszaru sanitarnego i fitosanitarnego między UE a Zjednoczonym Królestwem i umowy dotyczącej powiązania systemów handlu emisjami gazów cieplarnianych.

Jeżeli chodzi o konkluzję, ten dokument inicjuje rozpoczęcie procesu zacieśnienia relacji handlowych i klimatycznych między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem. Biorąc pod uwagę sam zamysł zacieśnienia współpracy, to jest to dobry kierunek, żeby współpracować ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Natomiast jeżeli chodzi o kwestie handlu emisjami, to już powiedziałem, jest tu pewien dysonans, jeśli chodzi o moją rolę. Na tym bym zakończył referowanie dokumentu, natomiast pozwolę sobie, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, powiedzieć kilka zdań dotyczących tego właśnie obszaru. Otóż chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na uchwałę Sejmu, która została opublikowana w Monitorze Polskim w grudniu 2021 r. Uchwała Sejmu zwracała się o natychmiastowe zawieszenie funkcjonowania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji lub też wyłączenia Polski z tego systemu do czasu jego reformy.

Przypomnę też Wysokiej Komisji, że Sejm wyraził w tej uchwale przekonanie, że zawieszenie ETS do czasu przygotowania reformy powstrzyma tzw. zieloną inflację – wywołaną podwyżkami cen energii i ciepła dla milionów odbiorców oraz przyspieszy realizację inwestycji w nowoczesne niskoemisyjne źródła wytwarzania energii. Bez wątpienia ten system podlega spekulacyjnym zakupom. Podkreślaliśmy to wielokrotnie. Zwracaliśmy uwagę na ten stan, nieakceptowalny zresztą, różnych instytucji, a także inwestorów finansowych i niefinansowych. Dlatego też ponowiliśmy w czerwcu 2024 r. za pośrednictwem przewodniczącego koła parlamentarnego pana posła Mariusza Błaszczaka projekt uchwały, w której Sejm wzywa rząd pana Donalda Tuska do działania na forum UE na rzecz zawieszenia unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji ETS.

Przypomnę też, że wielu polityków obecnego klubu rządzącego krytykuje chociażby mechanizm ETS 2, w związku z powyższym, jak już powiedziałem, analizując ten dokument, mam pewien dysonans poznawczy, biorąc pod uwagę uchwałę Sejmu opublikowaną w Monitorze Polskim i ten dokument, który został przedstawiony Wysokiej Komisji do przeanalizowania. Tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Zgłasza się pan przewodniczący Szynkowski vel Sęk.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, niewątpliwie jakaś forma uregulowania relacji między UE a Wielką Brytanią w tym obszarze jest potrzebna. Dlatego kierunkowo co do idei trudno się sprzeciwiać. Natomiast, po pierwsze, są pewne wątpliwości co do tego, na ile mandat nie sankcjonuje właśnie pewnych obszarów, co do których my jesteśmy głęboko sceptyczni. Na to wskazał pan poseł Mosiński. To jest jeden element.

Drugi element jest taki, że mamy też powody, żeby mieć daleko idące wątpliwości, czy upoważnienie rządu do tego, żeby dał zgodę KE na prowadzenie takich negocjacji, zabezpieczy polski interes w związku z przeszłymi działaniami rządu w ciągu ostatnich dwóch lat i tym, jak pilnował polskich interesów w Unii Europejskiej w szeregu przypadków. Tak że tu jest nasza wątpliwość. Z tego powodu proszę o głosowanie w tej sprawie i ja osobiście wstrzymam się od głosu w tej kwestii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Dziękuję bardzo. Uważam akurat, panie pośle, że rząd pana premiera Donalda Tuska bardzo dobrze reprezentuje Polskę na arenie Unii Europejskiej. Po ośmiu latach rządów PiS Polska jest liderem w Unii Europejskiej i musimy się z tego cieszyć, a nie na to narzekać.

Szanowni państwo, w związku z tym, że nie widzę więcej zgłoszeń, chciałbym zarządzić głosowanie. Będziemy głosować konkluzję. Dobrze. Możemy już?

Kto jest za tym, aby przegłosować następującą konkluzję: Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokument o sygnaturze COM(2025) 408 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Głosujemy. Czy pani poseł chce jeszcze zagłosować? Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie.

Za konkluzją głosowało 17 posłów, przeciw 2, wstrzymało się 11. **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokument o sygnaturze COM(2025) 408 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.**

Na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.